

**ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3**
**The Relationship Between Academic Administration and The Effectiveness of School
Under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3**

ชนิกา บรรจงปรุ*

ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 313 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .905 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .862 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ด้านการพัฒนาหลักสูตรและสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รองลงมา ได้แก่ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากรองลงมา ได้แก่ด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน และด้านความเหมาะสมของบุคลากรกับงานที่ได้รับมอบหมาย ตามลำดับ

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

* ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

** รองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

3. การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

ABSTRACT

The purposes of the present study were fourfold: 1) to study the academic in school under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 according to the opinions of the teacher.; 2) to study the effectiveness under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 according to the opinions of the teacher; and 3) to study the relationship between academic administration and the effectiveness under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3. The research sample were 313 the teacher under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3, work in academic year 2014. Set the sample size using the ready-made table by Krejcie & Morgan, by the stratified random sampling technique. The research instrument was a questionnaire have 3 episode, episode 1 general information of the respondents is as a checklist, episode 2 opinions on the academic in school and episode 3 opinions on the effectiveness was a rating scale which is performed to choose 5 kind, a reliability of .905. The statistical used to analyze the data were percentage, average and standard deviation, The statistical used to test hypothesis was Pearson's product-moment correlation coefficient.

The findings of the research were as follows:

1. The academic in school under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 according to the opinions of the teacher development of curriculum and schools. The overall level is very high. When considering each side, found that. The highest average was the promotion and support for individuals, families, organizations, agencies and other institutes that provided education, followed by the promotion of academic knowledge to the community. And the development of quality assurance system in the school, respectively.

2. The effectiveness under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 according to the opinions of the teacher the overall level is very high. When considering each side, found that. The highest mean is the solution within the school. At the very lowest level. The goal is to develop students. The appropriateness of personnel and assigned tasks respectively.

3. The academic in school under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 3 found that the positive correlation as statistically significant at the .01 and were high level positive correlation.

กุ่มิหลััง

สถานศึกษาจะทำหน้าที่สมบูรณั์ก็ต่อเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานวิชาการในสถานศึกษาเป็นอย่างดี ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงเป็นอีกงานหนึ่งที่มีผู้บริหาร ควรได้ศึกษาทำ ความเข้าใจและทำหน้าที่ในพันธกิจนี้อย่างมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อไป เพราะงานวิชาการโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้นั้น ถือได้ว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาหรือที่ Hoy and Miskel (2005, p. 40 อ้างถึงในสุบัญญัติ หาแก้ว, 2556, หน้า 1-4) เรียกว่า เทคนิคหลักขององค์การ (Technical Core) ขององค์การทางการศึกษาและเป็นเหตุผลหลักที่

มีการจัดตั้งหน่วยงานทางการศึกษาขึ้นมาในสังคม คือ เพื่อจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของสมาชิกของสังคม (สมาน อัครภูมิ, 2549, หน้า 239)

การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา แต่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเชื่อมโยงกับความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูเป็นสำคัญ งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถาบันการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานในมหาวิทยาลัย สถานศึกษาชั้นสูงอื่นๆ หรือการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (อนุศักดิ์ สมิตสันต์, 2540, หน้า 1) การบริหารงานวิชาการ จึงถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา จึงอยู่ที่งานด้านวิชาการซึ่งจะประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล ขั้นตอนการดำเนินงานด้านวิชาการจะมีขึ้นการวางแผนงานด้านวิชาการ ขั้นการจัดและดำเนินการและขั้นส่งเสริมและติดตามผลด้านวิชาการ หลักการบริหารงานด้านวิชาการคือ หลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสำเร็จของงานวิชาการในสถานศึกษาจำเป็นต้องมี ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ ตัดสินใจ แก้ปัญหา อำนาจการควบคุม บำรุงขวัญเป็นกำลังใจให้กับ คณะครูผู้ร่วมงาน การจัดการศึกษาจึงต้องการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพสูงผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การจัดการศึกษาในระดับนี้มุ่งไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ (ชูศรี ถนอมกิจ, 2550, หน้า 2) จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องสร้างองค์การของตนเองให้เป็นองค์การที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จัดการความรู้ พัฒนาความคิด และพัฒนาศักยภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อประโยชน์และบุคลากรในโรงเรียนที่จะได้เรียนรู้จากกระบวนการบริหารของผู้บริหาร และความรู้ความสามารถที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูที่มีคุณภาพ อันหมายถึงผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (รัชพล ศษขารุ้งโรจน์, 2548, หน้า 7) ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ หรือนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาและตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจในขั้นสุดท้ายว่าการบริหารประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้นจะต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การ เหล่านั้น

การศึกษาถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษา โดยมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังมีตัวบ่งชี้อื่นๆ เช่น บรรยากาศของสถานศึกษา การดำเนินการบริหาร ดังนั้นประสิทธิผลของสถานศึกษาคือความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถทำหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงาน เพื่อให้โน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ เปรมสุริย์ เชื่อมทอง (2536, หน้า 9) โดยการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกการวัดและประเมินประสิทธิผลขององค์กรตามกรอบแนวคิดของ มอทท์ (Mott, 1972 อ้างถึงใน กรุณา บุญแก้ว, 2552, หน้า 3) โดยใช้เครื่องมือวัดประสิทธิผลขององค์การ IPOE (Index of Perceived Organizational Effectiveness) เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ผู้วิจัยซึ่งปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิชาการโดยตรง จึงสนใจที่จะศึกษาว่าการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 หรือไม่อย่างไร เพื่อผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานวิชาการแก่ผู้วิจัยและสถานศึกษาอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

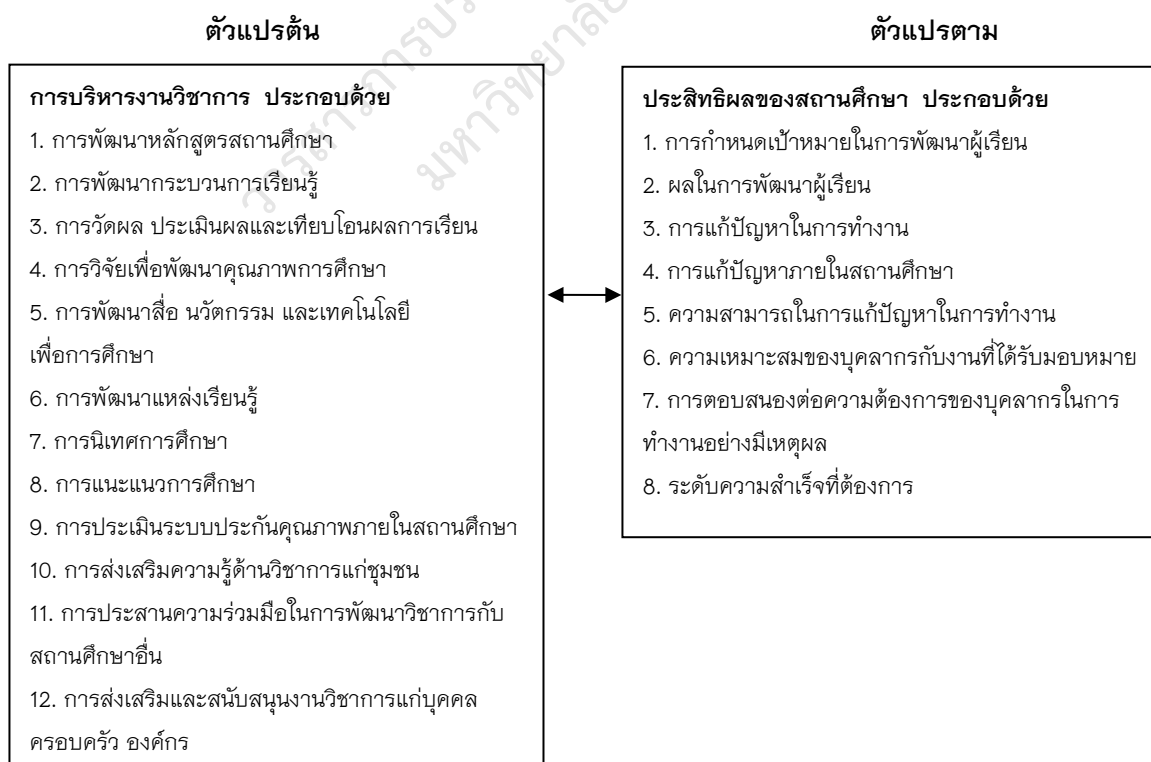
1. การบริหารงานวิชาการของการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เป็นอย่างไร
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เป็นอย่างไร
3. ความสัมพันธ์ของการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการทำวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,690 คน จากจำนวน 197 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 196 คน และครูผู้สอน 1,494 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2557 จำนวน 313 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .905 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .862

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังกลุ่มตัวอย่างและติดต่อขอรับคืนด้วยตนเอง ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2557-เดือนมีนาคม 2558

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ 2. ค่าเฉลี่ย 3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D.= 0.56) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.77) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.21$,

S.D.=0.55) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.20$, S.D.=0.78)ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น ($\bar{x} = .66$, S.D.=0.84)

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D.=0.89) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.30$, S.D.=0.81) ด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= 0.61) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{x} = 4.01$, S.D.= 0.87) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสำเร็จที่ต้องการ ($\bar{x} = 3.39$, S.D.=1.07)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .753$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านของการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นกับด้านการนิเทศการศึกษา ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นกับด้านการแนะแนวการศึกษา ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นกับด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และความสัมพันธ์ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำมาก ($r = .106$) ถึงระดับสูง ($r = .745$) ยกเว้นความสัมพันธ์ระหว่างด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นกับการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ($r = .083$) และความสัมพันธ์ระหว่างด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($r = .106$) ที่พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ครั้งนี้โดยใช้รูปแบบการวิจัยวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D.=0.78) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$, S.D.= 0.77) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ($\bar{x} = 4.21$, S.D.= 0.55) และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.20$, S.D.= 0.78) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการหนึ่งที่สถานศึกษา

ทุกแห่งต้องดำเนินการจัดทำโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับครูประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการทำงาน และปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบและเพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปยังสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารต้องเร่งพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มคุณภาพงานวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานในสถานศึกษา โดยงานวิชาการสามารถพัฒนาคนในด้านสติปัญญา ความรู้ความสามารถและความนึกคิดของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคม ดังนั้นการพิจารณาว่าสถาบันใดมีมาตรฐานหรือไม่จะพิจารณาจากผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาอาศัยความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการทำงานอันยาวนานจึงทำให้รู้จักวิธีการในการสร้างความสัมพันธ์อันดีและสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในทีมงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษาจึงทำให้การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาสอดคล้องกับ เสกสันต์ รอดย้อยและพรเทพ รุ่งแพน (2560, หน้า 105-106) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และนิภาพร เหล็กหลี่ (2559, หน้า 85-88) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.86$, S.D.= 0.89) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ข้าราชการครูมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.30$, S.D.= 0.81) ด้านการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= 0.61) และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในการทำงาน ($\bar{x} = 4.01$, S.D.= 0.87) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความสำเร็จที่ต้องการ ($\bar{x} = 3.39$, S.D.= 1.07) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนางานประกอบด้วยผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ มีทักษะในการบริหารงาน มีการปฏิบัติตามแผนที่เป็นระบบรวมถึงมีทักษะในการแก้ปัญหาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ผลการศึกษาสอดคล้องกับกรณ บัญแก้ว (2552, หน้า 107-113) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวังสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวังสมบูรณ์ เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การสอนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวังสมบูรณ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครูด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการศึกษาค่าความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จากการวิเคราะห์

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 โดยภาพรวมทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความสัมพันธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้กับด้านการนิเทศการศึกษา ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้กับด้านการแนะแนวการศึกษา ความสัมพันธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้กับด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และความสัมพันธ์ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่นกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษาความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ่มาก ($r = .106$) ถึงระดับสูง ($r = .745$) ทางสถิติทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีส่วนกำหนดแนวทางในการดำเนินกิจการ ภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ นั่นคือ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารย่อมมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการศึกษาสอดคล้องกับสงวนพงศ์ ชวนชม (2557, หน้า 88-89) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาคควรส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่างๆ รอบตัว เพื่อก่อให้เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียน และพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้สอนศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้วนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกวิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อ/ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.3 ผู้บริหารควรมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตร จัดกระบวนการ เรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ นักเรียน

1.4 สถานศึกษาคควรมีการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ประเมินการดำเนินงานและรายงานผลประจำปีตาม แผนและตามระยะเวลาที่กำหนด โดยพัฒนาการจัดการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบมีการดำเนินการนิเทศใน รูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์นิเทศกับสถานศึกษาอื่น

1.5 สถานศึกษาคควรพัฒนาการวัด ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน โดยพัฒนาเครื่องมือการวัด และประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

1.6 สถานศึกษาคควรส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูและนำผลการวิจัยมาใช้ในกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาถึงขอบข่ายของประสิทธิผลของโรงเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลที่สูงขึ้น
- 2.3 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรรณา บุญแก้ว. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอวังสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชูศรี ธนอมกิจ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิภาพร เหล็กหลี่. (2559). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง. (2536). จิตลักษณะของผู้บริหารและสภาพการณ์ของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สงวนพงศ์ ชวนชม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). 20(2) : 59-68.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สุบัญญัติ หาแก้ว. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสกสันต์ รอดย่อย และพรเทพ รุ่งแผน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า. 4(3) : 25-32.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.